

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

**Valsts prezidenta uzruna pie Brīvības pieminekļa Komunistiskā genocīda upuru
piemiņas dienā 2017. gada 25. martā**

Godātie klātesošie!

Šodien pieminam vienu no drūmākajām lappusēm Latvijas vēsturē. 1949. gada 25. martā komunistiskais okupācijas režīms deportēja vairāk nekā 42 tūkstošus Latvijas iedzīvotāju. Mūsdienu apstākļos ir grūti aptverams, ka Latvijas teritorijā vienas dienas laikā tika fiziski sagūstīti un aizvesti vairāk cilvēku, nekā šobrīd dzīvo visa Ogres novada robežās. Šodien mēs godinām deportāciju upuru piemiņu, un atgādinām sev un citiem, kādēļ šo tragēdiju nekad nedrīkstam aizmirst.

Dienās, kad tika plānots un īstenots šis asinis stindzinošais noziegums, Eiropā tikai nesen bija beidzies karš. Citur cilvēki varēja cerēt uz jaunu un mierīgu dzīvi, bet Latvijā bija notikusi jauna okupācija, kas neļāva brīvi uzelpot. Par spīti padomju varas milzīgajam pārspēkam, Latvijas mežos turpinājās cīņa par brīvību, kas guva atbalsi iedzīvotāju sirdīs un prātos.

25. marta deportāciju uzdevums bija salauzt mūsu pretestības garu. Atņemt atbalstu nacionālo partizānu grupām, iznīcināt godprātīgus darba darītājus, brīvas Latvijas patriotus. Uz Sibīriju izveda aktīvākos un redzamākos. No tiem, kuri palika, prasīja bezierunu paklausību. Pēc tam, kad jau bija likvidēta Latvijas valsts, cilvēkiem atņēma sasniegto un nākotnes cerības, atņēma zemi un iespēju strādāt pašu labā. Sadzītiem kolhozos, zuda gandarījums par sava darba augļiem, jo galvenais bija izpildīt rīkojumus un censties nedomāt par apkārt notiekošo postu.

No represiju draudiem nebija pasargāts neviens. Par režīma necilvēcību īpaši liecina tas, ka izvesto vidū bija daudz bērnu un sirmgalvju. Okupanti nežēlīgi cīnījās pret neapbruņotiem cilvēkiem. Bija gatavi uz visu, jo svarīgākais bija iznīcināt tos, kuri ar savu klātbūtni atgādināja par brīvu Latviju. Izskauda individuālismu, uzņēmību un atbildību, jo tā ir bīstama ikvienai okupācijas varai.

Tomēr sapnis par brīvu Latviju nekur nepazuda. Tas tika slepus glabāts, lolots un tiklīdz radās iespēja, uzplauka pilnā krāšņumā.

Tolaik deportācijās cietošos cilvēkus vēlos īpaši uzrunāt. Jūsu atmiņas par dzimteni, cerības uz atgriešanos Latvijā bija galvenais iemesls, lai izturētu izsūtījumā. Jūs vienmēr būsiet mūsu brīvības un neatkarības idejas karognesēji - gan tie, kuri atgriezās un piedalījās Latvijas atjaunošanā, gan tie daudzi tūkstoši, kuri uz mūžiem palika svešumā. Jūsu likteņi, nesalaužamais gars un dzimtenes mīlestība mums atgādina par drosmi un cerību, ko nekad nedrīkstam zaudēt. Tas ir pierādījums mūsu tautas spēkam, spējai izdzīvot un atjaunoties.

Kopš 25. marta deportācijām ir pagājuši 68 gadi. Šajā laikā Latvijā piedzima un izauga jauni cilvēki, kuri bija pietiekami drosmīgi, lai vēlreiz izcīnītu Latvijas neatkarību, un kuri ir pietiekami spēcīgi, lai būtu gatavi to aizsargāt. Pieminot izsūtījumā aizvestos, mums ir atkal un atkal jāatceras par darba tikumu, rūpēm par savu zemi un valsti, uzņēmību būt radošiem un stāties pretī grūtībām, atbildību par sava darba rezultātu.

Šīs ir īpašības, no kurām tik ļoti baidījās okupanti, jo tās ir brīvas sabiedrības un neatkarīgas valsts pamats. Šīs īpašības mums ir jāizkopj un jāliek lietā, jo tā ir mūsu senču dotā gudrība, lai celtu plaukstošu Latviju. Savu nākotni veidojam pašu rokām – tas ir labākais veids, kā rūpēties par Latvijas drošību un attīstību nemitīgi mainīgajā pasaulē. Mēs esam piepildījuši izsūtīto tautiešu sapņus par brīvu Latviju. Tagad tikai mūsu spēkos ir to sargāt un pilnveidot.

Lai Dievs dod mums spēku un pārliecību par to, ko darām!